

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 469/2012-5

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. októbra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. M. S., C., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Stará Ľubovňa v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 72/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. M. S. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. augusta 2012 doručená sťažnosť MUDr. M. S., C. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Stará Ľubovňa (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 72/2008.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol:

«Dňa 22. 6. 2012 mi bol doručený prípis sp. ISpr/75/2012 zo dňa 8. 6. 2012, ktorým predsedníčka OS v S. Lubovni odpovedala tak na sťažnosť z 28. 5. 2012 s tým, že „som nezistila žiaden subjektívny prietah“, „nečinnosť zo strany zákonného sudcu“, čím preto „považujem Vašu sťažnosť za nedôvodnú“.

Na tomto základe, ÚSSR podávam sťažnosť na zbytočné prietahy, podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy SR, a to v konaní pod sp. zn. 2 C /72/2008, pretože od podania návrhu dňa 7. 4. 2008 OS Stará Lubovňa dosiaľ vo veci nerozhodol, nevytýčil žiadne pojednávanie a až po 4 rokoch stanovil prvé pojednávanie na deň 17. 9. 2012, no nepochybne a nespochybniteľne pripravené nedostatočne, v rozpore s § 114 ods. 2 písm. a OSP, po 4 rokoch nekonania pod č. 2 C/72/2008, kým prvý relevantný procesný právny úkon OS vykonal dňa 23. 4. 2012!

OS S. Lubovňa porušil § 114 ods. 1, 2 písm. a/, v spojení s § 6 OSP!

OS S. Lubovňa porušil čl. 48 ods. 2, v spojení s čl. 46 ods. 3 ÚSR!

PETIT ÚSSR: „základné právo MUDr. M. S. na prejednanie veci bez zbytočných prietahov, podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prejednanie jeho práv. veci v primeranej lehote, tým podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, postupom Okresného súdu Stará Lubovňa v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C/72/2008 porušené bolo“,

„ÚS prikazuje Okresnému súdu Stará Lubovňa, aby v konaní, vedenom pod 2 C/72/2008 konal bez zbytočných prietahov“,

„ÚS SR priznáva MUDr. M. S. aj finančné zadosťučinenie v sume 4 000 €, ktoré mu je OS S. Lubovňa povinný vyplatiť do 2 mesiacov po právoplatnosti tohoto nálezu“.

Plnomocentvo zástupcu ÚS SR v Košiciach doručím k č. konania!»

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta, že v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 2 C 72/2012 dochádza k zbytočným priet'ahom, čím je porušované jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd štandardne (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04, III. ÚS 401/2008) považuje za účinný prostriedok nápravy slúžiaci ochrane základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sťažnosť na postup súdu podanú podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) predsedovi príslušného súdu. Účinnosť takeého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietáhov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona]. Podobne aj zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prietahy v konaní. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti.

Účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať predsedovi príslušného súdu sťažnosť na prietahy v konaní je podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (napr. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05, III. ÚS 401/2008). Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označený právny prostriedok, ktorý mal k dispozícii podľa § 62 ods. 1 zákona o súdoch, alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je teda jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Sťažovateľ sa k otázke vyčerpania účinného právneho prostriedku poskytovaného príslušnými ustanoveniami zákona o súdoch na ochranu jeho základného práva v sťažnosti vyjadril a je toho názoru, že tento prostriedok realizoval účinne, a teda že jeho sťažnosť je prípustná.

Ústavný súd vychádzajúc z obsahu sťažnosti a jej príloh dospel k názoru, že využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého mal sťažovateľ právo podľa príslušných ustanovení zákona o súdoch, v tak krátkom čase pred podaním sťažnosti ústavnému súdu (odpoveď na sťažnosť okresného súdu bola doručená sťažovateľovi 22. júna 2012 a sťažnosť sťažovateľa bola ústavnému súdu doručená 15. augusta 2012), nepredstavuje dostatočný časový priestor na poskytnutie možnosti napadnutému všeobecnému súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený nečinnosťou okresného súdu. Ústavný súd zastáva stanovisko, že predmetná sťažnosť bola v okolnostiach prípadu zo strany sťažovateľa iba formálnym úkonom, ktorému nemožno pripísať účinky, ktoré by inak takáto sťažnosť mohla mať, ak by predsedníčka okresného súdu dostala primeranú lehotu na prijatie opatrení proti zbytočným priet'ahom v napadnutom konaní (m. m. IV. ÚS 278/04, II. ÚS 376/06, IV. ÚS 48/06, II. ÚS 390/06, III. ÚS 10/2012).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd zastáva názor, že hoci sťažovateľ podal predtým, ako sa obrátil na ústavný súd, sťažnosť podľa zákona o súdoch, takéto formálne využitie právneho prostriedku nápravy podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažovateľom nemožno považovať za efektívny postup, ktorý by predstavoval splnenie podmienky prípustnosti sťažnosti podľa označeného ustanovenia zákona o ústavnom súde. Ústavný súd konštatuje, že sťažnosť bola podaná predčasne, a to v čase, keď ešte nebolo možné dospieť k záveru, že by vyčerpanie právneho prostriedku, ktorý zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorého je oprávnený podľa osobitných predpisov, bolo bezúspešné a neprinieslo ním sledovaný cieľ, ani k záveru, že napriek jeho využitiu predseda okresného súdu primerane nereagoval a nevyužil príležitosť, aby sám urobil nápravu a odstránil protiprávny stav zapríčinený nečinnosťou okresného súdu.

Vzhľadom na existenciu procesnej prekážky pre meritórne rozhodovanie o tom, či v sťažovateľom označenom konaní okresného súdu bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd jeho sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu neprípustnosti.

Zároveň ústavný súd konštatuje, že v posudzovanom prípade sťažovateľa neboli preukázané a ani ním tvrdené také dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by mohli viesť k odpusteniu požiadavky na využitie účinného prostriedku nápravy podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších nárokoch uplatnených sťažovateľom.

Nad rámec odôvodnenia svojho rozhodnutia ústavný súd pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľ v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom všeobecného súdu v označenom konaní dochádza k zbytočným priet'ahom, predložil ústavnému súde novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. októbra 2012